

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 9C/254/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7914215760
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2015:7914215760.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Evou Vargovou v právnej veci navrhovateľa: A. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXXXX, Š.Á. P. zast. JUDr. Ing. Marián Varga, Hlavná 18, Košice, IČO: 32524447 proti odporcovi: Slovenská republika - Okresný úrad Trebišov, katastrálny odbor so sídlom M.R.Štefánika 1161/184, Trebišov, IČO:00151866 o neplatnosť právneho úkonu takto

rozhodol:

- I. Návrh navrhovateľa sa zamietá.
- II. Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa domáhal voči odporcovi určenia, že zápisy vlastníckeho práva v prospech Slovenskej republiky pod Z 1313/10-32/12, Z 1199/10-36/10 na LV č.XXX, LV č.XXX a LV č.XXX v k.ú. D. okr. Trebišov sú absolútne neplatné právne úkony. Svoj návrh odôvodnil týmito skutočnosťami:

Notárskou zápisnicou N471/2009 zo dňa 5.1.2010 napísanou na Notárskom úrade v Sečovciach notárom JUDr. Alexandrom Demeterom, bolo osvedčené právo navrhovateľa o nadobudnutí vlastníctva k nehnuteľnostiam, po jeho právnych predchodcoch v k.ú. D. na základe vydržania podľa §63 zák.č.323/1992 Zb., zapísaným na LV č.XXX parc.č.1056, parc.č.1091/2, parc.č.1091/3, parc.č.1091/5, parc.č.1097/2, parc.č.1097/4 pod B7 v 6/12-inách v pomere k celku, na LV č.XXX parc.č.1091/4, parc.č.1097/3 pod B7 v 3/9-inách v pomere k celku. Notárskou zápisnicou N192/2010 zo dňa 4.9.2010 napísanou na Notárskom úrade v Sečovciach notárom JUDr. Alexandrom Demeterom, bolo osvedčené právo navrhovateľa o nadobudnutí vlastníctva k nehnuteľnostiam, po jeho právnych predchodcoch v k.ú. D. na základe vydržania, zapísaným na LV č.XXX /teraz LV č.XXX/ parc.č.1047, parc.č.1048, parc.č.1049, parc.č.1058/1, parc.č.1066, parc.č.1072, parc.č.1073, parc.č.1074, parc.č.1078, parc.č.1079, parc.č.1086, parc.č.1091/1 pod B1, B2, B3, B4, B5, B6 v 5/6-inách v pomere k celku, na LV č.XXX parc.č.1091/2, parc.č.1091/3, parc.č.1091/5, parc.č.1097/2, parc.č.1097/4 pod B1, B2, B3, B4, B5, B6 v 6/12-inách v pomere k celku, na LV č.XXX parc.č.1091/4, parc.č.1097/3 pod B1, B2, B3, B4, B5, B6 v 6/9-inách v pomere k celku. Notárskou zápisnicou N643/2011 zo dňa 3.2.2012 napísanou na Notárskom úrade v Sečovciach notárom JUDr. Alexandrom Demeterom bolo osvedčené právo navrhovateľa o nadobudnutí vlastníctva k nehnuteľnostiam, po jeho právnych predchodcoch v k.ú. D. na základe vydržania, zapísaným na LV č.XXX/ teraz LV č.XXX/ parc.č.1047, parc.č.1048, parc.č.1049, parc.č.1058/1, parc.č.1066, parc.č.1072, parc.č.1073, parc.č.1074, parc.č.1078, parc.č.1079, parc.č.1086, parc.č.1091/1 pod B1 v 1/6-ine, na LV č.XXX parc.č.1091/2, parc.č.1091/3, parc.č.1091/5, parc.č.1097/2, parc.č.1097/4 pod B1 v 1/12-ine v pomere k celku, na LV č.XXX parc.č.1091/4, parc.č.1097/3 pod B1 v 1/9-ine v pomere k celku, pričom účinky vydržania s vlastníckymi následkami v prospech navrhovateľa nastali dňa 1.1.2001.

Katastrálny úrad v Košiciach, ktorého právnym nástupcom je Okresný úrad Trebišov, Správa katastra Trebišov /ďalej len „odporca“/ na základe hore uvedených notárskych zápisníc vykonal v katastri nehnuteľností na LV č.XXX záznam vlastníckeho práva pod Z17/10-4/10 v podiele 6/12-in , pod

Z292/12-26/12 v podiele 1/12-ín a pod Z1685/10-33/12 v podiele 5/12-ín v pomere k celku, na LV č.XXX záznam vlastníckeho práva pod Z17/10-4/10 v podiele 3/9-ín , pod Z292/12-26/12 v podiele 1/9-iny a pod Z1685/10-33/12 v podiele 5/9-ín v pomere k celku a na LV č.XXX /predtým LV č.XXX/ záznam vlastníckeho práva pod Z292/12-26/12 v podiele 1/6-iny, pod Z1685/10-33/12 v podiele 5/6-ín v pomere k celku a to všetko v prospech navrhovateľa

Lesy Slovenskej republiky, š.p. so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica /ďalej len „Lesy Slovenskej republiky“/, ktoré v súčasnosti vykonávajú správu predmetných nehnuteľností, predložili odporcovi v r.2010 na vykonanie záznam vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností listinu - Rozhodnutie konfiškačnej komisie č.j.104/1946 zo dňa 2.12.1946 /ďalej len „Rozhodnutie konfiškačnej komisie z r.1946“/. Táto listina podľa názoru Lesov Slovenskej republiky potvrdzuje vlastnícke právo štátu Slovenskej republiky na majetok právnych predchodcov navrhovateľa k nehnuteľnostiam, ktoré právoplatne nadobudol vydržaním na základe hore uvedených notárskych zápisníc s právnymi účinkami nadobudnutia vlastníctva od 1.1.2001.

Navrhovateľ má za to, že Rozhodnutie konfiškačnej komisie z r.1946 je nespôsobilou listinou na zápis vlastníckeho práva záznamom v katastri nehnuteľností. Vykonanie záznamu v katastri nehnuteľností má len evidenčnú funkciu a nemôže mať za následok vznik vlastníckeho práva pokiaľ toto právo predložená listina výslovne nedeclaruje.

Podľa §16 Dekréta prezidenta republiky 108/1945 Sb. o konfiškácii nepriateľského majetku a Fondoch národnej obnovy bolo rozhodnuté, že „prechod nehnuteľností a zaknihovaných práv, ktoré nebudú pridelené iným osobám, na Československý štát sa zapíšu knihovacími súdmi na návrh príslušného Fondu a pokiaľ ide o majetok uvedený v §18 na návrh ministerstva zdravotníctva s odvolaním sa na tento dekrét“.

Navrhovateľ má za to, že listina „Rozhodnutie konfiškačnej komisie z r.1946“ nenadobudla právnu moc podľa platnej legislatívy v čase jej vydania, lebo následne nedošlo k rozhodnutiu o pridelení skonfiškovaného majetku iným osobám alebo k rozhodnutiu o jeho zaknihovaní na Československý štát podľa dekrétu prezidenta republiky (108/1945 Sb.).

Podľa ust. §35 ods.2 zák.č.162/1995 Z.z. /Katastrálny zákon/ návrh na vykonanie záznamu sa musí podať písomne a musí obsahovať

a/ meno /obchodný názov/ a miesto trvalého pobytu /sídlo/ navrhovateľa

b/názov okresného úradu, ktorému je návrh adresovaný

c/verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti

d/označenie príloh.

Podľa uvedeného ustanovenia katastrálneho zákona /§35ods.2/, okresný úrad /predtým správa katastra/ posúdi, či je predložená verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní alebo počítaní a bez iných zrejmych nesprávností a či obsahuje náležitosti podľa tohto zákona.

Rozhodnutie konfiškačnej komisie z r.1946 nemá náležitosti, ktoré predpisuje katastrálny zákon na zapísanie vlastníckeho práva „záznamom“ do katastra nehnuteľností (§35 ods.2 písm. c/) . Záznam plní iba evidenčnú funkciu, konštatuje danú právnu skutočnosť. Odporca v rozpore s katastrálnym zákonom vykonal neplatný právny úkon, ktorý mal za následok „vznik“ vlastníckeho práva.

Na základe hore uvedeného došlo k duplicitným záznamom vlastníckeho práva u nehnuteľností evidovaných na LV č.XXX, LV č.XXX, LV č.XXX v k.ú. D. okres Trebišov a to na základe listiny / Rozhodnutie konfiškačnej komisie z r.1946/ , ktorá vlastnícke právo Slovenskej republiky nepotvrdzuje / neplatný právny úkon/.

Naliehavý právny záujem vo veci je všeobecne daný vtedy, ak je daný aktuálnym stavom objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý je potrebné napraviť.

Podľa §§34 až 36 zák.č.162/1995 Z.z. /katastrálny zákon/ Rozhodnutie konfiškačnej komisie z r.1946 je nespôsobilou listinou na vykonanie záznamu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na LV č.XXX, na LV č.XXX a na LV č.XXX v prospech Slovenskej republiky a právne úkony vykonané záznamom v katastri nehnuteľností pod Z1199/10-36/10 a pod Z1313/10-32/12 sú absolútne neplatné právne úkony.

Hore uvedené určenie neplatnosti právneho úkonu považuje navrhovateľ za jediný zákonný spôsob na odstránenie jeho stavu právnej neistoty a takéto rozhodnutie súdu môže byť aj podkladom na vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností.

Odporca žiadal návrh zamietnuť ako nedôvodný. Poukázal na to, že podľa §5 ods.2 zák.č.162/1995 Z.z./katastrálny zákon/ záznam je úkon správneho orgánu, plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam, teda nejde o konštitutívnu činnosť správneho orgánu. Záznam je založený na evidenčnej zásade. Táto zásada spočíva v tom, že vecné a iné práva

k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, osvedčením notára o dedičstve a osvedčením notára o vydržaní práva k nehnuteľnosti ,príkľepom licitátora na verejnej dražbe, prírastkom a spracovaním, práva vyplývajúce zo správy majetku štátu a zo správy majetku obce alebo zo správy majetku vyššieho územného celku a nájomné práva k pozemkom sa zapisujú do katastra nehnuteľností záznamom. Z uvedeného vyplýva, že nejde o konanie subjektu, ktorému vyššie uvedené definovanie nezodpovedá, teda vykonanie zápisu záznamom do katastra nehnuteľností nemožno považovať za právny úkon a teda nemožno ani uvažovať o jeho prípadnej platnosti či neplatnosti. Zápis citovaných listín v návrhu navrhovateľa vykonal správny orgán podľa §34 katastrálneho zákona, tento zápis nie je rozhodnutím podľa §47 Správneho poriadku, ani individuálnym právnym aktom podľa Správneho poriadku, ale je to postup správneho orgánu v zmysle §244 ods.3 O.s.p., a preto takýto zápis údajov formou záznamu do katastra nemôže byť predmetom preskúmania súdom v konaní podľa piatej časti, druhej hlavy O.s.p., o čom pojednáva aj čo rieši aj judikát R96/1991 Zbierky stanovísk a rozhodnutí NS SR.

Odporca má za to, že vykonanie zápisu listín, uvedených v návrhu navrhovateľa, príslušným orgánom republiky - v tom čase Správou katastra Trebišov - nie je právnym úkonom správneho orgánu, a preto nie je možné, aby súd rozhodoval o platnosti resp. neplatnosti zápisu citovaných listín v návrhu navrhovateľa do katastra nehnuteľností. Katastrálny zákon rieši aj otázku duplicitného evidovania vlastníckych práv k nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností. Z dôvodu, že v minulosti neexistovala dôsledná evidencia vlastníckych práv k nehnuteľnostiam, v praxi sa stáva, že rozliční vlastníci preukazujú vlastnícke právo k tej istej nehnuteľnosti na základe rôznych verejných listín, vydaných rôznymi orgánmi, na to splnomocnenými. Do účinnosti zákona č.255/2001 Z.z. platil §37, ktorý vychádzal z princípu jedna nehnuteľnosť - jeden vlastník, prípadne spoluvlastníctvo dvoch alebo viacerých osôb. Toto ustanovenie vylúčilo možnosť evidovania duplicitného vlastníctva v prípade, keď boli na správny orgán doručené dve alebo viac verejných listín na zápis vlastníckeho práva k tej istej nehnuteľnosti, osvedčujúcich vlastníctvo v prospech rôznych osôb. Po účinnosti zákona č.255/2001 Z.z. sa vychádzalo z evidenčného princípu pri zápisoch vlastníckeho práva záznamom. Evidenčný princíp spočíva v tom, že práva k nehnuteľnostiam sa zapisujú na základe verejných listín alebo iných listín, pričom správny orgán nemá právomoc posudzovať ktorá verejná listina spôsobilá na záznam je vierohodnejšia. V dôsledku tohto princípu je v katastri nehnuteľností zapísané k tej istej nehnuteľnosti vlastnícke právo v prospech dvoch alebo viacerých osôb. Napr. jeden vlastník preukáže vlastnícke právo na základe dedičského rozhodnutia po poručiteľovi, ktorý bol ako vlastník zapísaný v pozemkovej knihe a zároveň iný vlastník preukáže vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti na základe dedičského rozhodnutia po poručiteľovi, ktorý sa stal vlastníkom podľa výmeru o prúdele pôdy. Ak boli na kataster doručené takéto verejné listiny, správny orgán postupoval tak, že ich zapísal záznamom a zároveň vyznačil poznámku o tom, že hodnovernosť údajov katastra nehnuteľností bola vyvrátená inou verejnou listinou. Na túto poznámku správny orgán prihliada pri rozhodovaní o návrhu na vklad ak boli dotknuté nehnuteľnosti predmetom prevodu.

Súd vykonal dokazovanie vyjadrením zástupcu navrhovateľa, vyjadrením odporcu, písomným podaním navrhovateľa a odporcu, listinnými dôkazmi, obsahom spisu OS Trebišov sp.zn. 14C/106/2012 a zistil tento skutkový stav veci:

Z obsahu spisu tunajšieho súdu sp.zn. 14C/106/2012 bolo zistené, že navrhovateľ dňa 6.8.2012 podal návrh voči odporcovi Lesy SR š.p. o zrušenie platnosti verejnej listiny - rozhodnutia konfiškačnej komisie v Trebišove zo dňa 2.12.1946. Uznesením zo dňa 12.2.2013 č.k.14C/106/2012-142 bolo konanie zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu bez uvedenia dôvodu v priebehu konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.3.2013.

Z listinných dôkazov LV č.XXX, LV č.933 a LV č.XXX k.ú. D. vyplýva, že navrhovateľ je zapísaný ako vlastník nehnuteľností na LV č.XXX,XXX B. XXX k.ú. D. na základe osvedčenia o vydržaní vlastníctva k nehnuteľnostiam a Slovenská republika na základe návrhu na vykonanie záznamu a Rozhodnutia konfiškačnej komisie č.j. Kom102/46-VII zo dňa 2.12.1946 Z 1199/10-36/10, Z 1313/10-32/12.

Podľa §39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ust. §5 ods.2 zák.č.162/1995 Z.z. /katastrálny zákon/ záznam je úkon okresného úradu /predtým správy katastra/ plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam.

Podľa §80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

V zmysle ust. §7 ods.1 a 3 Občianskeho súdneho poriadku je daný základ a právny rámec na prejednávane veci súdom v občianskoprávných vzťahoch, jedná sa o občianskoprávne vzťahy, ktoré majú súkromnoprávny charakter.

Výsledkami prevedeného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade nie je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zápisov vlastníckeho práva ako právnych úkonov v zmysle §80 písm.c/ O.s.p. v spojitosti s ust. §39 OZ. Na predmete konania na báze občianskoprávných vzťahov teda súkromnoprávných vzťahov nebol preukázaný naliehavý právny záujem. V danom prípade už došlo k následkom vykonaných zápisov, zápisy boli vykonané podľa katastrálneho zákona a súd v občianskoprávnom konaní nemôže preskúmať postup katastrálneho úradu či tento postup pri zápise na základe predložených listín bol správny alebo nesprávny, pretože ide o zápisy verejného charakteru.

Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľa zamietol ako nedôvodný.

O trovách konania bolo rozhodnuté tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku, keďže neúspešný navrhovateľ nemá právo na náhradu trov konania a odporca trovy konania nežiadal /§142 ods.1 O.sp. v spojitosti s ust. §151 ods.1 O.s.p./.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15.dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v 3 exemplároch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§ 205 ods. 1/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie /§205 ods. 3 O.s.p./.